

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

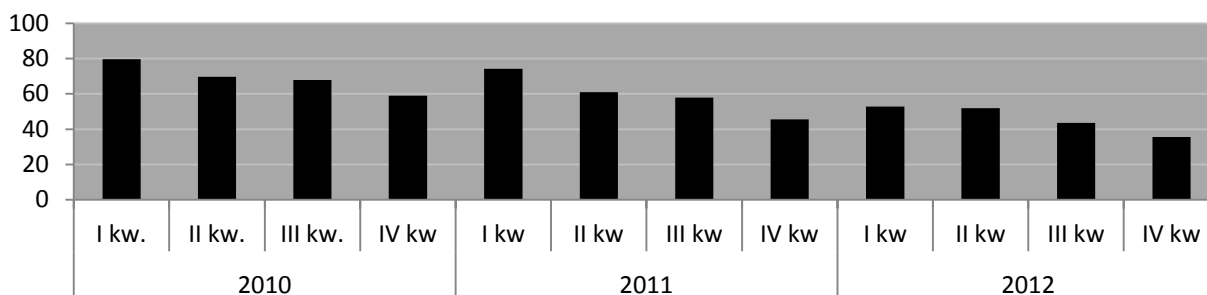
Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy

MONITORING RYNKU PRACY

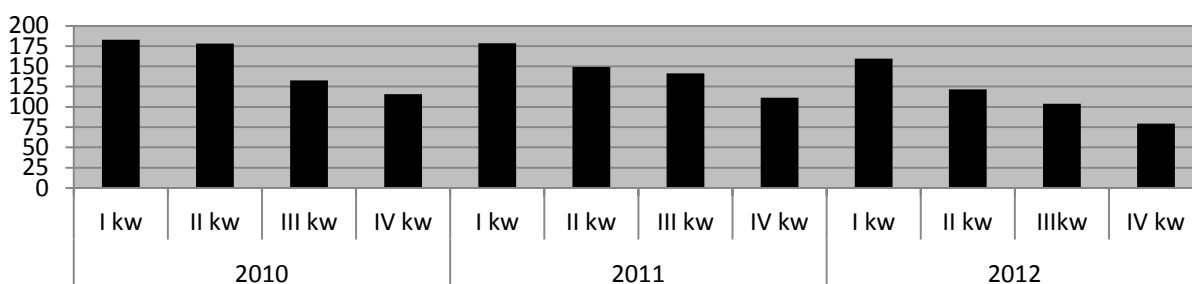
Popyt na pracę w IV kwartale 2012 roku

PODSTAWOWE WYNIKI BADANIA			
IV kwartał 2011	III kwartał 2012		IV kwartał 2012
45461	43547	Wolne miejsca pracy – w końcu kwartału	35489
111371	104046	Nowo utworzone miejsca pracy – w kwartale	79469
10716	10560	Wolne nowo utworzone miejsca pracy – w końcu kwartału	8402

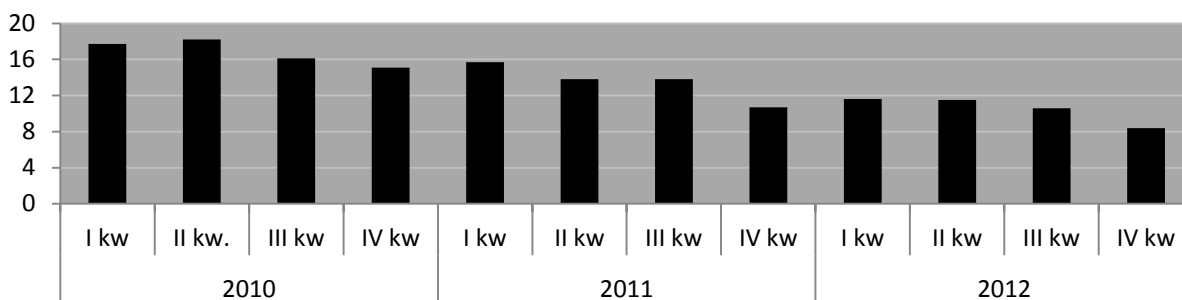
Wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Nowo utworzone miejsca pracy (w tys.)

Nowo utworzone wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Uwagi ogólne

Źródłem zaprezentowanych danych jest **badanie popytu na pracę**. Od 2007 roku badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny, a jego wyniki są uogólniane dla zbiorowości podmiotów o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób, klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących: do 9 osób jako jednostki małe, 10 do 49 osób jako jednostki średnie i powyżej 49 osób jako jednostki duże. Wyniki badania obejmującego IV kwartał 2012 roku są reprezentatywne dla 520,8 tys. jednostek, z czego 14,1% jednostek należało do sektora publicznego, a 85,9% do sektora prywatnego; 10,4% podmiotów były to jednostki duże, 25,5% średnie, a 64,1% małe.

Podstawowe informacje, jakie można uzyskać z badania popytu na pracę, to pracujący i wolne miejsca pracy według zawodów, rodzajów działalności¹ oraz dane na temat liczby nowo utworzonych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym, a od I kwartału 2009 roku również informacje o liczbie zlikwidowanych miejsc pracy.

Zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy w IV kwartale 2012 r.

Według wyników badania popytu na pracę liczba **pracujących** w podmiotach zatrudniających 1 osobę lub więcej w końcu IV kwartału 2012 roku wynosiła 10316,1 tys. osób, w tym ponad 2/3 to pracujący w sektorze prywatnym (68,3%). Udział pracujących w podmiotach według wielkości w ogólnej liczbie pracujących kształtował się następująco: w jednostkach dużych – 58,7%, w jednostkach średnich – 24,8% oraz małych – 16,5%. Najwięcej pracujących było w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), handlu i napraw (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), edukacji (z przewagą sektora publicznego i jednostek średnich) oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (głównie w jednostkach sektora publicznego i jednostkach dużych). W ogólnej liczbie pracujących największą grupę zawodową stanowili specjaliści – 21,7% (głównie specjaliści nauczania i wychowywania), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 15,9% (najczęściej robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni) oraz pracownicy biurowi – 13,4% (przede wszystkim pracownicy obsługi klienta).

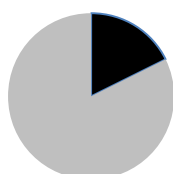
Na ogólną liczbę 520,8 tys. podmiotów, 13,3 tys., tj. 2,5% dysponowało w końcu IV kwartału br. wolnymi miejscami pracy, z tego 18,6% to jednostki sektora publicznego, a 81,4% jednostki sektora prywatnego, najczęściej były to jednostki małe i średnie.

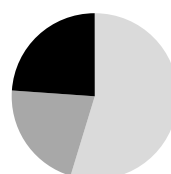
¹ Dane według rodzajów działalności prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.), natomiast grupowanie według zawodów oparte jest na Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r. poz. 537).

Ogólna liczba wykazanych **wolnych miejsc pracy** wynosiła 35,5 tys. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (82,3%) i w jednostkach dużych (54,7%).

Wolne miejsca pracy według sektorów
na koniec IV kwartału 2012 roku

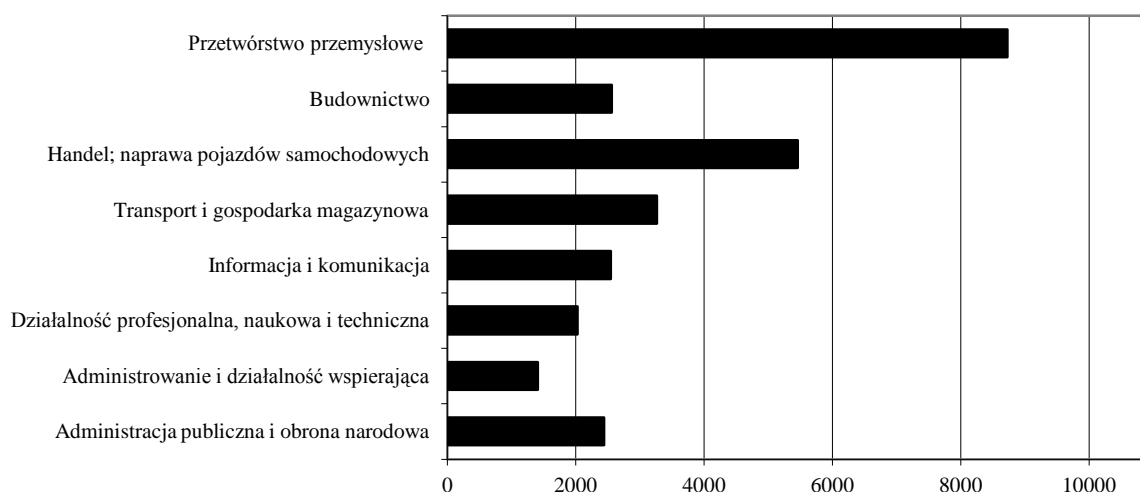
Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek
na koniec IV kwartału 2012 roku

■ publiczny 17,7% ■ prywatny 82,3% ■ jednostki duże 54,7% ■ jednostki średnie 21,4% ■ jednostki małe 23,9%

Najwięcej wolnych miejsc pracy zanotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (24,6%), głównie zaliczanych do działalności związanej z produkcją metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcją maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowanych, produkcją wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych oraz produkcją odzieży. Występowały one najczęściej w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych.

Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji
na koniec IV kwartału 2012 roku

Dość dużą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 15,4%, transportu i gospodarki magazynowej - 9,2% oraz budownictwa – 7,2%.

Tabl.1 Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji, sektorów własności i wielkości jednostek - stan na koniec IV kwartału 2012 r. (w tys.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
OGÓŁEM	35,5	6,3	29,2	19,4	7,6	8,5
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	8,7	0,1	8,6	5,6	1,7	1,4
Budownictwo	2,6	0,0	2,6	0,5	0,5	1,6
Handel ; naprawa pojazdów samochodowych	5,5	0,0	5,5	2,2	1,6	1,7
Transport i gospodarka magazynowa	3,3	0,5	2,8	1,3	0,9	1,1
Zakwaterowanie i gastronomia	1,0	0,0	1,0	0,3	0,3	0,4
Informacja i komunikacja	2,5	0,0	2,5	1,7	0,4	0,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,8	0,1	1,7	1,6	0,1	0,1
Obsługa rynku nieruchomości	0,5	0,1	0,4	0,2	0,2	0,1
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	2,0	0,2	1,8	1,1	0,3	0,6
Administrowanie i działalność wspierająca	1,4	0,0	1,4	0,9	0,3	0,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2,4	2,4	0,0	2,0	0,4	0,0
Edukacja	0,7	0,6	0,1	0,4	0,2	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,7	1,4	0,3	1,1	0,4	0,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,4	0,4	0,0	0,1	0,2	0,1
Pozostała działalność usługowa	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3

W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba wolnych miejsc pracy ogółem spadła (o 21,9%), najbardziej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie budownictwa (o 51,7%), pozostałej działalności usługowej (o 47,3%), górnictwa i wydobywania (o 45,1%), dostaw wody, gospodarowania ściekami i odpadami, rekultywacji (o 44,3%) oraz zakwaterowania i gastronomi (o 32,9%).

W czwartym kwartale 2012 roku w stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano spadek ogólnej liczby wolnych miejsc pracy (o 18,5%), szczególnie w podmiotach prowadzących działalność związaną z: budownictwem (o 51,2%), pozostałą działalnością usługową (o 39,7%), edukacją (o 33,3%), rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (o 29,9%) oraz przetwórstwem przemysłowym (o 19,0%). W niektórych rodzajach działalności nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy, najwięcej w podmiotach prowadzących działalność w zakresie górnictwa i wydobywania (o 15%).

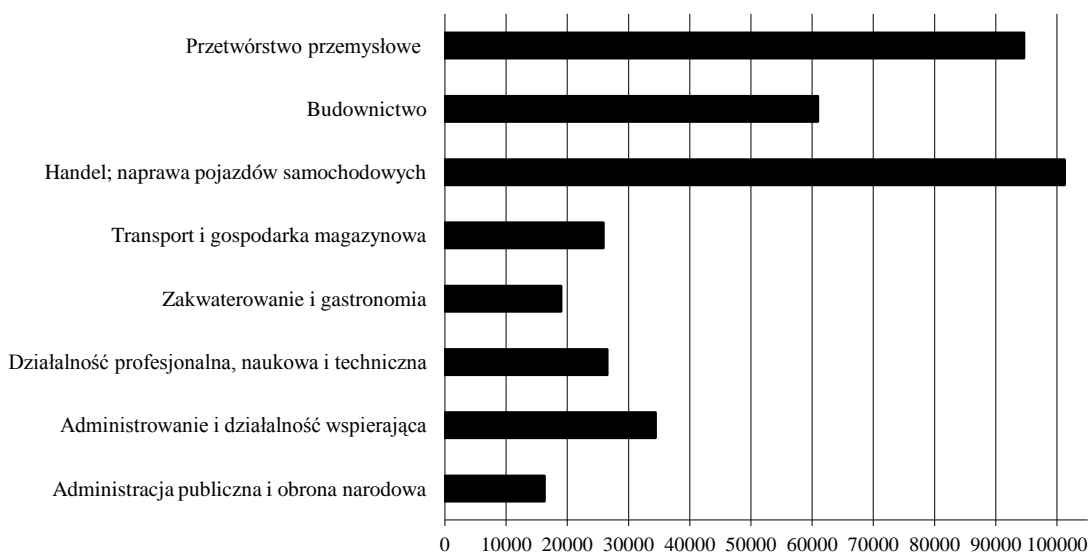
Jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały specjalistów (24,2%), robotników przemysłowych i rzemieślników (18,2%), głównie pozostałych robotników budowlanych i pokrewnych, operatorów i monterów maszyn i urządzeń (14,1%), głównie kierowców i operatorów pojazdów, pracowników usług i sprzedawców (12,6%), najczęściej sprzedawców i pokrewnych oraz pracowników biurowych (11,9%).

W końcu IV kwartału 2012 r. największą liczbą ofert pracy dysponował region centralny (32,8% ogółu wolnych miejsc pracy, głównie województwo mazowieckie), a najskromniejszą ofertą – region południowo zachodni (9,4%), przede wszystkim województwo opolskie.

Nowo utworzone miejsca pracy

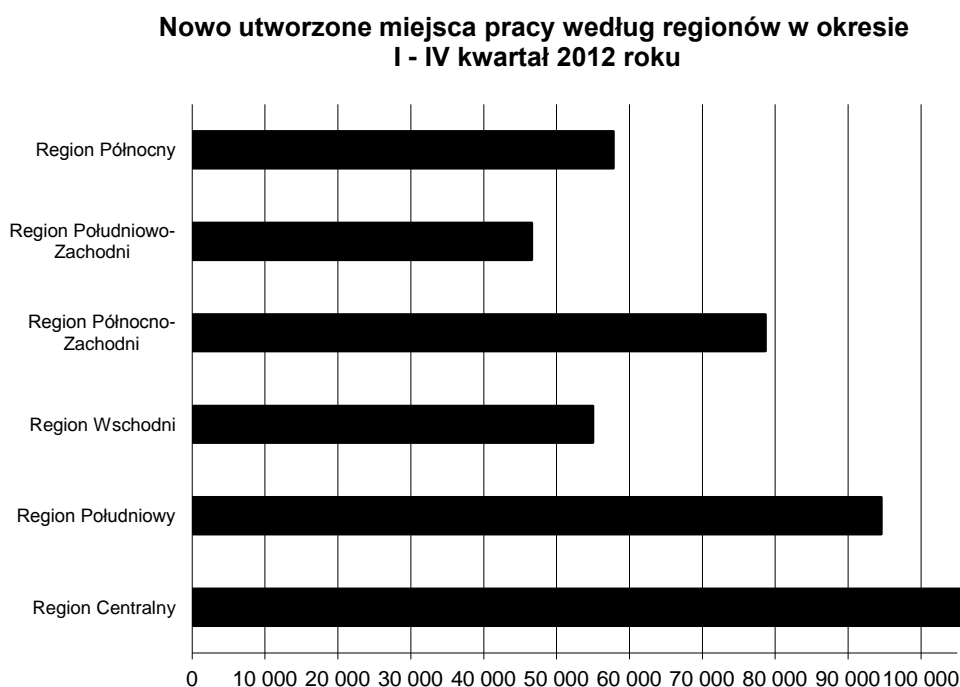
W okresie I-IV kwartał 2012 roku powstało 465,0 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 11,9% w sektorze publicznym, a 88,1% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone w 26,7% zbiorowości podmiotów zatrudniających 1 i więcej osób.

Nowo utworzone miejsca pracy według wybranych sekcji w okresie I-IV kwartał 2012 roku

Najwięcej nowych miejsc pracy zostało utworzonych w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (21,8%), przetwórstwie przemysłowym (20,4%), głównie w produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcji artykułów spożywczych, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Znaczna liczba nowych miejsc pracy powstała w budownictwie (13,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (7,4%), transporcie; gospodarce magazynowej (5,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (4,1%).

Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w okresie I-IV kwartał 2012 roku zanotowano w województwie mazowieckim – 93,7 tys., a także w województwach: śląskim – 58,7 tys., wielkopolskim – 48,8 tys., małopolskim – 35,8 tys. oraz dolnośląskim – 33,2 tys., natomiast najmniej miejsc pracy utworzono w województwie lubuskim 11,9 tys., podlaskim – 13,0 tys. oraz kujawsko - pomorskim – 13,2 tys.

W okresie I-IV kwartał 2012 roku najwięcej nowych miejsc pracy utworzono w regionie centralnym (26,3% ogółu), natomiast najmniej w regionie południowo - zachodnim (10,0%).

W IV kwartale 2012 roku powstało 79,5 tys. nowych miejsc pracy, najwięcej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 21,5 tys., przetwórstwa przemysłowego – 15,5 tys. oraz budownictwa – 6,7 tys.

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w IV kwartale 2012 r. w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 28,6%). Najwięcej w górnictwie i wydobywaniu (o 61,6%), w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 52,0%), pozostałej działalności usługowej (o 51,5%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 50,8%) oraz handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 30,5%), a najbardziej wzrosła w działalności związanej z kulturą, rozrywką rekreacją (o 200,6%), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 42,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,1%).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy ogółem w IV kwartale 2012 roku w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 23,6%). Analizując dynamikę tworzenia nowych miejsc pracy według rodzajów działalności należy zauważyć, że największy spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w zakresie edukacji (o 61,9%), górnictwa i wydobywania (o 55,4%), budownictwa (o 44,9%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 41,5%).

Wzrost liczby nowych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność w zakresie działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 58,6%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 30,3%).

W końcu IV kwartału **nie obsadzone** było jeszcze 8,4 tys., tj. 10,6% **nowo utworzonych miejsc pracy**. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba wolnych nowo utworzonych miejsc pracy zmalała (o 21,6%), najwięcej w jednostkach prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem i gastronomią (o 74,5%), dostawą wody, gospodarowaniem ściekami i odpadami, rekultywacją (o 66,0%), pozostałą działalnością usługową (o 57,8%) oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (o 51,6%).

Liczba **wolnych nowo utworzonych miejsc pracy** ogółem w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 20,4%), najbardziej w podmiotach prowadzących działalność związaną z budownictwem (o 45,4%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 43,6%), edukacją (o 43,3%), rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami, rekultywacją (o 33,3%) oraz działalnością związaną z kulturą rozrywką i rekreacją (o 40,5%).

Nowo utworzone wolne miejsca pracy przeznaczone były dla pracowników ze wszystkich tzw. wielkich grup zawodowych, a przede wszystkim dla specjalistów, głównie specjalistów do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, robotników przemysłowych i rzemieślników, głównie operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz pracowników biurowych.

Największe trudności ze znalezieniem właściwych kadr miały jednostki duże, małe, głównie jednostki sektora prywatnego.

Tabl.2. Nowo utworzone wolne miejsca pracy według wybranych grup zawodów i wielkości jednostek - stan na koniec IV kwartału 2012 r. (w tys.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego w jednostkach		
		dużych	średnich	małych
OGÓŁEM	8,4	4,5	1,6	2,3
w tym:				
Specjaliści	2,6	1,9	0,4	0,3
Technicy i inny średni personel	0,8	0,5	0,2	0,1
Pracownicy biurowi	1,2	0,5	0,4	0,3
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,1	0,3	0,1	0,7
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,1	0,5	0,2	0,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,0	0,4	0,2	0,4
Pracownicy przy pracach prostych	0,2	0,1	0,1	0,0

Należy zauważyć, że jednostki małe mają bardzo duży udział w zmianach zachodzących na rynku pracy. Jednostki te dysponowały na koniec IV kwartału br. znaczącą liczbą wolnych miejsc pracy (23,9%), a jednocześnie utworzyły około 40% ogółu nowych miejsc pracy głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (26,2%), budownictwie (18,3%), przetwórstwie przemysłowym (15,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (7,3%).

Zlikwidowane miejsca pracy

W okresie I-IV kwartał 2012 roku **zlikwidowano** 376,5 tys. miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (86,9%) oraz jednostkach dużych (34,3%). Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (22,2%), przetwórstwa przemysłowego (20,4%), budownictwa (17,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (5,9%).

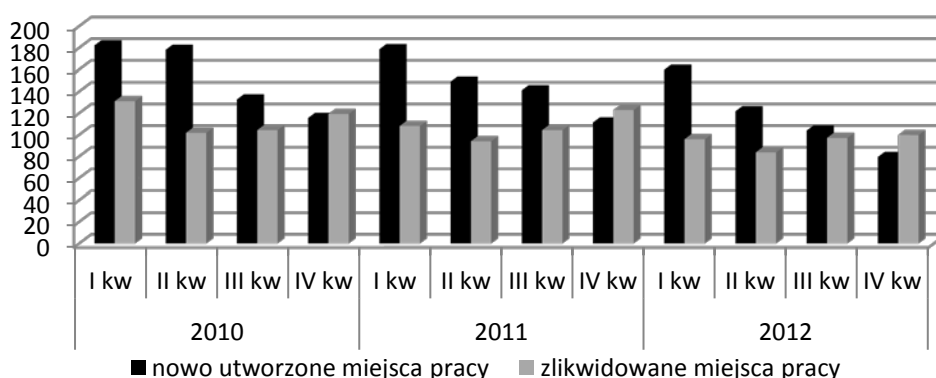
W IV kwartale 2012 roku zlikwidowano 99,8 tys. miejsc pracy, głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (20,7 tys.), w budownictwie (21,7 tys.) oraz przetwórstwie przemysłowym (19,9 tys.).

Liczba zlikwidowanych miejsc pracy w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 18,8%), najbardziej w pozostałej działalności usługowej (o 76,3%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 50,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 45,0%) a najbardziej wzrosła w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 46,5%).

W stosunku do poprzedniego kwartału br. liczba zlikwidowanych miejsc pracy wzrosła (o 2,8%), najbardziej w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 114,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 46,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 36,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 26,1%) oraz w budownictwie (o 23,1%), natomiast zmalała w edukacji (o 77,8%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 64,4%).

Porównanie liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy według kwartałów (w tys.)

Z analizy dostępnych danych, tj. dla okresu I kwartał 2010 – IV kwartał 2012 roku wynika, że tylko w IV kwartałach liczba zlikwidowanych miejsc pracy była wyższa od nowo utworzonych, natomiast w pozostałych kwartałach tendencja była odwrotna (przeważała liczba nowo utworzonych miejsc pracy). Na wzrost lub spadek liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy oprócz sytuacji gospodarczej ma wpływ również sezonowy charakter prac w niektórych rodzajach działalności.

Opracowanie:

Teresa Szulc

Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy

tel. 22 449-40-83